

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019 și sentinței Judecătoriei Strășeni sed. Călărași din 30 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Dragancea Trofim Xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.07.2018 - 30.05.2019;

Instanță de apel: 27.06.2019 - 23.10.2019;

Instanță de recurs: 06.02.2020 - 03.06.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 30 mai 2019, Dragancea Trofim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, la 1 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la data de 19 septembrie 2017, aproximativ la orele 17:00 Dragancea Trofim prin înțelegere prealabilă și participare simplă cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală în privința căreia urmărirea penală este disjunsă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor alte persoane, tainic a sustras de pe teritoriul neîngrădit al gospodăriei cet. Cotruța Lidia, amplasat în xxx, un cal priponit cu vârsta de 6 ani, la prețul de 7 000 lei, cauzând ultimei o daună materială în proporții considerabile.

Tot el, la data de 20 septembrie 2017, în jurul orelor 05:00, împreună cu aceeași persoană în privința căreia urmărirea penală este disjunsă, a mai sustras un cal în vârstă de 19 ani, la prețul de 6 000 lei care se afla pe un imasă din partea centrală a xxx de la cet. Rădeanu Pavel, cauzându-i acestuia o daună materială în proporții considerabile.

Acțiunile lui Dragancea Trofim, au fost calificate conform art.186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, potrivit indicilor: ”furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții

considerabile”.

3. Avocatul Diaconov Vladimir în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dragancea Trofim să fie achitat, din motiv că inculpatul nu a săvârșit fapta imputată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de judecată a pus la baza învinuirii doar declarațiile părții vătămate Rădeanu Pavel și a fratelui acestuia Rădeanu Andrei, care contravin realității. De fapt, Dragancea Trofim nu a comis fapta imputată și în perioada comiterii faptei se afla în gospodăria sa. Declarațiile părții vătămate Rădeanu Pavel sunt bazate pe spusele fratelui său Rădeanu Andrei, care chipurile l-ar fi văzut pe Dragancea Trofim ducând un cal de o funie și încă pe o persoană necunoscută cu un alt cal și a încercat ca să-i oprească, astfel încât persoana necunoscută a fugit cu calul într-o parte, iar Dragancea Trofim din fugă a încălecat pe cal și a luat-o la fugă în altă parte, însă Rădeanu Andrei fiind iute de picior l-a ajuns din urmă și l-a dat jos pe Dragancea Trofim de pe cal. Totodată, martorul Rădeanu Andrei a declarat polițiștilor că, la data de 21 septembrie 2019, Dragancea Trofim era îmbrăcat în blugi albaștri și încălțat în adidași. Cele declarate de către martorul A. Rădeanu și partea vătămată P. Rădeanu nu au fost probate prin alte probe.

Apărarea a notat că, declarațiile martorului Rădeanu Andrei contravin realității, căci este imposibil din fugă să urce cineva pe cal fără șa, mai ales că Dragancea Trofim are o mână fracturată. Consideră că, instanța de judecată nu a dat răspuns la această întrebare și nu a dat nici o apreciere faptului - cum a reușit Dragancea Trofim să urce din fugă pe cal fără șa, având mâna fracturată. Este o aberație și faptul că chipurile Rădeanu Andrei fiind iute, a reușit să ajungă calul și să-l dea jos pe inculpat de pe cal, astfel încât a reținut calul cu el, dar nu și pe Dragancea Trofim. Apare întrebarea unde este Dragancea Trofim, ce s-a întâmplat cu el.

Totodată, din declarațiile martorului Rădeanu Andrei făcute polițiștilor în ziua reținerii calului 21.09.2017, despre cum era îmbrăcat Dragancea Trofim, aceștia din urmă neglijându-și atribuțiile și obligațiile funcționale, nu au verificat pe „urmele fierbinți” declarațiile martorului pentru a constata și proba dacă într-adevăr furtul de cal a fost săvârșit de către Dragancea Trofim. Astfel, nu au verificat la domiciliu sau prin alte modalități dacă Dragancea Trofim are așa îmbrăcăminte și dacă are, atunci să o ridice pentru a proba cele declarate de martorul Rădeanu Andrei, explicațiile ultimului rămânând a fi pur declarative, nefiind probate.

A mai menționat apelantul că, este straniu și faptul că Dragancea Trofim a fost învinuit și respectiv condamnat pentru furtul a doi cai, însă din spusele aceluiași martor Rădeanu Andrei un cal a fost furat de o persoană necunoscută, care a reușit să fugă. Apare întrebarea, cum este posibil ca Dragancea Trofim să fie condamnat pentru furtul a doi cai și să ducă răspundere asupra unei fapte pe care acesta nu a comis-o. Asupra acestor circumstanțe de fapt instanța de fond nu s-a expus, omițându-le spre a fi analizate și apreciate.

Subsecvent, a enunțat că, nu este clar pentru ce a mai fost necesar de a efectua recunoașterea persoanei, dacă martorul Rădeanu Andrei a declarat că l-a văzut în față pe Dragancea Trofim. Evident că, organul de urmărire penală nu mai avea alte probe, pentru a fi anexate la materialele cauzei și a fost necesară acumularea de careva probe alogice și fără valoare juridică.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, apelul apărării a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Dragancea Trofim încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art.186 alin.(2) lit. b), d) Cod Penal.

În ceea ce privește stabilirea vinovăției inculpatului Dragancea Trofim în comiterea infracțiunii, instanța de apel în baza materialelor dosarului și în special în baza probelor cercetate în ședința de judecată a stabilit cu certitudine că în speță sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de furt, cu agravantele „de două persoane” și „cu cauzarea daunelor în proporții considerabile”.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de către partea apărării potrivit căreia inculpatul Dragancea Trofim nu a comis infracțiunea de furt, deoarece în perioada comiterii faptei se afla în gospodăria sa, deoarece la materialele cauzei penale au fost administrate probe pertinente, concludente, care apreciate prin coroborare dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

În acest sens, instanța de apel a apreciat că versiunea părții apărării este combătută prin declarațiile martorului Rădeanu Andrei, care a arătat direct la inculpatul Dragancea Trofim ca fiind persoana care se deplasa cu calul sustras și care l-a cunoscut ca fiind al fratelui său.

Instanța de apel a reținut că, martorul Rădeanu Andrei, fiind audiat la faza urmăririi penale la data de 21.09.2017, imediat după incidentul din 20.09.2017, a declarat cu certitudine că l-a recunoscut pe unul din cei doi bărbați ce se deplasau cu caii sustrași ca fiind Dragancea Trofim.

La fel, instanța de apel a reținut că martorul Rădeanu Andrei și-a menținut declarațiile și la etapa efectuării acțiunii de confruntare dintre martorul Rădeanu Andrei și învinutul Dragancea Trofim, relatând despre împrejurările în care l-a văzut pe Dragancea Trofim cu calul fratelui său.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.10.2017, se atestă că martorul Rădeanu Pavel l-a recunoscut pe Dragancea Trofim, ca fiind autor al infracțiunii.

Instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a pune la îndoială credibilitatea declarațiilor martorului Rădeanu Andrei, așa cum ultimul a fost audiat sub jurământ, fiind prevenit de răspundere penală, mai mult, atât martorul, cât și inculpatul Dragancea Trofim au relatat că se cunosc doar vizual, nu au avut conflicte sau relații ostile, astfel, martorul Rădeanu Andrei neavând nici un motiv de a depune declarații care să nu corespundă realității. Din conținutul graficului executării orelor de muncă neremunerată în folosul comunității rezultă că, la data de 20.09.2017, inculpatul Dragancea Trofim nu s-a prezentat nemotivat la Primăria s. Sipoteni în vederea executării pedepsei. Declarațiile inculpatului Dragancea Trofim de nerecunoaștere a vinovăției au fost apreciate de către instanța de apel critic, ca fiind declarative și fiind doar ca o tentativă de eschivare a inculpatului de la răspunderea penală.

Instanța de apel a reținut că în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, la examinarea cererii depusă de inculpatul Dragancea Trofim și de apărătorul Diaconov

Valeriu privind încetarea procesului penal, în legătură cu împăcarea părților, inculpatul a declarat că recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, sincer se căiește de cele comise, părților vătămate le-a restituit tot prejudiciul cauzat.

Tot în contextul aprecierii probelor care dovedesc vinovăția inculpatului Dragancea Trofim în comiterea infracțiunii incriminate, instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile părții vătămate Rădeanu Pavel, care a indicat că la data de 20.09.2017, a fost contactat telefonic de fratele Andrei care i-a comunicat că a depistat calul său sustras lângă ferma din s. Leordoiaia fiind condus de Dragancea Trofim, iar faptul că ulterior martorul Rădeanu Andrei a depistat la o anumită distanță și al doilea cal și un mânz sustras care i-a adus în sat la primărie la solicitarea poliției, confirmă suplimentar credibilitatea declarațiilor martorului Rădeanu Andrei despre existența a două persoane (una dintre care fiind Dragancea Trofim) care au sustras doi cai, iar după ce au fost depistați și intuind că există riscul sesizării telefonice a organelor de drept de către martor au abandonat și al doilea cal pentru a evita prinderea în flagrant.

La fel, instanța de apel a reținut că, prin acțiunile infracționale comise de inculpatul Dragancea Trofim părții vătămate Cotruța Lidia i s-a cauzat un prejudiciu material în mărime de 7 000 lei, iar părții vătămate Rădeanu Pavel un prejudiciu material în mărime de 6 000 lei, părțile vătămate evaluând că suma prejudiciului cauzat este una considerabilă.

Instanța de apel a stabilit că, în speța dată și-a găsit confirmare și agravanta prevăzută la lit. d) alin.(2) art.186 Cod Penal „cu cauzarea de daune în proporții considerabile” reieșind atât din declarațiile părților vătămate care au apreciat ca fiind considerabil prejudiciul cauzat, cât și din valoarea bunurilor sustrate în raport cu starea materială a părților vătămate.

Pe de altă parte, cu referire la chestiunea referitor la încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, instanța de apel a reținut că, la faza urmăririi penale nu a fost acceptată cererea privind încetarea procesului penal în legătură cu faptul că împăcarea este personală, iar învinuitul Dragancea Trofim nu și-a manifestat voința de a se împăca cu părțile vătămate, deși el a fost legal citat de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și i s-a explicat că are dreptul de a înainta cereri și demersuri, fiindu-i dat și un termen de a se prezenta la procuror pentru acțiunea de urmărire penală preconizată. Partea vătămată Cotruța Lidia nu și-a manifestat voința de a se împăca cu învinuitul, nu a depus careva declarații sau cereri în acest sens.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 21 decembrie 2018 sa respins ca neîntemeiată cererea inculpatului Dragancea Trofim și a apărătorului Diaconov Valeriu privind încetarea procesului penal intentat în privința lui T. Dragancea în baza art.186 alin.(2), lit. b), d) Cod Penal, pe motivul împăcării părților.

În acest sens, instanța de fond a constatat că, inculpatul Dragancea Trofim are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni similare comise cu intenție, respectiv, procesul penal în cauza lui Dragancea Trofim privind învinuirea adusă în baza art.186 alin.(2), lit. b), d) Cod Penal nu poate fi încetat în legătură cu împăcarea părților în baza art.109 Cod Penal, din motivul neîndeplinirii condițiilor legale.

5. Avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi decizii, prin care

inculpatul Dragancea Trofim să fie achitat.

În motivarea cerințelor a invocat că, partea vătămată Cotruță Lidia nu a indicat în cadrul urmăririi penale careva bănuieli referitor la identitatea făptuitorului, în instanțele de judecată la examinarea dosarului nu s-a prezentat, în dosar nu există nici o probă că, partea vătămată Cotruță Lidia ar susține acuzațiile referitor la vinovăția lui Dragancea Trofim în comiterea furtului calului său.

A accentuat, că în ce privește capătul de învinuire pe epizodul furtului calului de la Cotruță Lidia, acuzarea nu a prezentat nici o probă, ce ar demonstra, că furtul într-adevăr a avut loc și că acest furt a fost comis de către Dragancea Trofim. Pe lângă interpretarea eronată defavorabilă prin extindere și aplicarea eronată a art.art.369, 371 Cod de procedură penală, a invocat încălcarea drepturilor inculpatului garantate de art.6 CEDO și art.art.7, 8, 24 și 314 Cod de procedură penală.

A mai notat că, la data de 13.10.2017 organul de urmărire penală inițiază recunoașterea persoanei după fotografie, efectuată cu încălcarea procedurii stabilite de art.116 Cod de procedură penală. Consideră că, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.10.2017 (f.d.63) urma a fi anulat de către instanța de fond și/sau apel în conformitate cu prevederile art.251 Cod de procedură penală.

De asemenea, a relevat că și mai neverosimile sunt declarațiile martorului Rădeanu Andrei, care de fapt sunt unica probă, pe care se întemeiază învinuirea. Esența acestor declarații se limitează la un scenariu de western. În continuare a reiterat argumentele invocate în cererea de apel.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile **de la data pronunțării deciziei.**

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 octombrie 2019 (f.d.44-49 vol. II), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența inculpatului Dragancea Trofim și avocatului acestuia, Negura Vladislav, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea **deciziei integrale la 20 noiembrie 2019.**

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 21 noiembrie 2019 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 20 decembrie 2019, iar recursul ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului a fost depus la 17 ianuarie 2020 (conform ștampilei de pe recurs), prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul avocatului, care susține că decizia redactată a Colegiului penal din 23.10.2019, a fost înmănată prin intermediul oficiului poștal la data de 19.12.2019.

În situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocat este inadmisibil, deoarece este depus peste termenul prevăzut de Lege.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Negura Vladislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Dragancea Trofim Xxx*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Președinte
Judecători

/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Anatolie Țurcan